

**Αξιότιμε κύριε Αναπληρωτή Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου,
Αξιότιμε κύριε Κοσμήτορα της Πολυτεχνικής Σχολής,**

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Είναι σαφές ότι ένα βασικό πυλώνας διεξόδου από την κρίση κατά ένα μόνιμο, σύγχρονο και αποδοτικό τρόπο αποτελεί η γνώση, η μάθηση, η Παιδεία και η Έρευνα. Για να μπορέσει η Παιδεία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εποχής και τις ανάγκες της χώρας είναι αναγκαίο το Εκπαιδευτικό Σύστημα να υποστεί μια «**Καθολική Μεταρρύθμιση Παιδείας**» με βάση τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας καθώς και τις απαιτήσεις της διεθνούς πραγματικότητας.

Ένα σημείο του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο κατέχει μια θέση στρατηγικής σημασίας σε οποιαδήποτε σοβαρή και καλοσχεδιασμένη μεταρρυθμιστική προσπάθεια για ανατροπή της σημερινής μίζερης, αναποτελεσματικής και αντιλαϊκής πραγματικότητας που κυριαρχεί στο εκπαιδευτικό πεδίο, είναι αυτό της επαγγελματικής και τεχνολογικής εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδά της, αλλά κυρίως στο επίπεδο της 2βάθμιας εκπαίδευσης. Χωρίς να ανατραπεί η άκρως απαξιωτική αντίληψη που έχει η μέση ελληνική οικογένεια και η νέα γενιά για το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), δεν πρόκειται να προχωρήσει τίποτα το σοβαρό στο επίπεδο μια ουσιαστικής μεταρρύθμισης στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Οι τεράστιοι αριθμοί νέων που συνωστίζονται στο Γενικό Λύκειο, στη συνέχεια ακολουθούν την πλατιά λεωφόρο που οδηγεί στην Ανώτατη Εκπαίδευση και τελικά μετά από λίγα ή σε αρκετές περιπτώσεις πολλά χρόνια στη σίγουρη και πιστοποιημένη ανεργία με πτυχίο, αποτελούν τη μεγάλη και αδιαμφισβήτητη απόδειξη της ακραία εκφυλιστικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Όλα αυτά θα αναλυθούν στη συνέχεια της σημερινής ημερίδας από τους ειδικούς, οπότε δεν μου πέφτει λόγος για περαιτέρω ανάπτυξη. Εγώ εδώ - συμπληρωματικά κάπως- θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ σε μερικά από τα σημαντικά σημεία, που χρειάζονται μεταρρυθμιστικές τομές, στο πεδίο της **μετά το Λύκειο Εκπαίδευσης και Έρευνας και αυτά είναι:**

Α) Πρόσβαση στην Α.Ε. Προϋπόθεση Ισχυρό Λύκειο – Τράπεζα Θεμάτων – [πραγματικά] Εθνικό Απολυτήριο – συμμετοχή του κάθε Ιδρύματος και των Σχολών του στη διαμόρφωση του αριθμού και των βασικών χαρακτηριστικών των μελλοντικών φοιτητών τους.

Β) Διοίκηση των Πανεπιστημίων. Πραγματική Αυτοδιοίκηση – Σ.Ι. – ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ – ΠΡΥΤΑΝΗΣ Η δομή εξουσίας στο κάθε Ίδρυμα με απόλυτα διακριτούς ρόλους, σύμφωνα με την πάγια διεθνή πρακτική. Το Υπουργείο να εγκαταλείψει την οπτική του Πανεπιστημίου ως εποπτευόμενης δημόσιας

υπηρεσίας και να μετεξελιχθεί σε επιτελικό όργανο, που λαμβάνει στρατηγικού τύπου αποφάσεις.

Γ) Αναδιάρθρωση του Πανεπιστημιακού Συστήματος: (Σχέδιο ΑΘΗΝΑ Β' [Άραγε υπήρξε Σχέδιο Α;]) Ορθολογικός ανασχεδιασμός της οργάνωσης και χωροθέτησης των Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας, με βάση προεκπονηθείσα άρτια μελέτη, με ουσιαστική διαβούλευση καθώς και με την απόλυτη τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων εφαρμογής. Είναι γνωστό ότι σε επίπεδο ΟΟΣΑ η αναλογία πανεπιστημίων προς τον πληθυσμό της χώρας είναι περίπου στο 1 ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Η χώρα μας κατέχει ένα παγκόσμιο ρεκόρ με τα 40 περίπου Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ας βάλουμε λοιπόν στόχο στην επόμενη δεκαετία να βρισκόμαστε στο διπλάσιο της διεθνούς πραγματικότητας και όχι στο τετραπλάσιο αυτής, που είμαστε σήμερα!

Δ) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ. Προκειμένου να λειτουργήσει σωστά ένα σύστημα αξιολόγησης, που θα καθορίζει την χρηματοδότηση του κάθε ΑΕΙ, πρέπει να ενταχθεί στο πλαίσιο ενός κεντρικού σχεδίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που να περιέχει τους εθνικούς στόχους, τα μέτρα για την επίτευξή τους, τους δείκτες για την παρακολούθησή του, τους εγγυημένους πόρους για την πραγματοποίησή του. Η ουσιαστική αξιολόγηση θα πρέπει να κινείται παράλληλα με τη σημαντική αύξηση στη χρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης αλλά και με την επίσης σημαντική αύξηση της χρηματοδότησης από τρίτες πηγές (ιδιωτικός τομέας, επιχειρηματικότητα των ιδρυμάτων, χορηγίες, κλπ)

Ε) ΕΡΕΥΝΑ. Η Ελληνική Έρευνα και το σύστημα Ανώτατης Εκπαίδευσης απαιτείται να συμβάλλουν καθοριστικά στην δημιουργία ενός νέου, εντάσεως γνώσης αναπτυξιακού προτύπου, που θα εξασφαλίζει την διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της χώρας. Υπενθυμίζουμε ότι η κατάκτηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας αποτελεί απαραίτητο όρο για την αποκατάσταση της εθνικής της κυριαρχίας και της συλλογικής της ευμάρειας. Σε αυτό το πλαίσιο προκρίνουμε:

- ❖ Την εθνική χρηματοδότηση στην εφαρμοσμένη έρευνα, και όχι μόνο στις λειτουργικές ανάγκες των ερευνητικών κέντρων της χώρας, με ιδιαίτερη έμφαση σε αυτά τα ερευνητικά πεδία που κρίνονται ως τα πλέον υποσχόμενα για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας, της βιομηχανίας, των επιχειρήσεων.
- ❖ Την θεσμική ευελιξία σε καθηγητές και σε ερευνητές ούτως ώστε να μπορούν να εκμεταλλευτούν εμπορικά, με την υιοθέτηση των πιο πρόσφορων επιχειρηματικών σχημάτων, τα αποτελέσματα της ερευνητικής τους δραστηριότητας.
- ❖ Τον σχηματισμό του επαρκούς ανθρώπινου κεφαλαίου, από τα Πανεπιστήμια της χώρας, μέσα από προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σε όλους τους διαπιστωμένα κρίσιμους κλάδους της ελληνικής οικονομίας που να καλύπτουν με επάρκεια το πλήρες φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας αυτών των κλάδων.

ΣΤ) ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Αποτελεί γενική διαπίστωση ότι υπάρχει σημαντικό έλλειμμα στην ποιότητα της Ακαδημαϊκής Ζωής μέσα στα Πανεπιστήμια μας. Γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες και αναγκαστικά συμμετοχοί απίστευτων γεγονότων και καταστάσεων. Γεγονότα

τα οποία είναι αδιανόητο να συμβούν τόσο στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού όσο και -το σημαντικότερο- σε κανένα άλλο τομέα της Ελληνικής κοινωνίας. **Τα Πανεπιστήμια πρέπει να είναι χώρος ελεύθερη και αβίαστη διατύπωση θέσεων και ανάληψη δράσεων, παραγωγής και μετάδοσης νέας γνώσης και όχι εστίες βίας, καταστροφών και εγκληματικών δράσεων.** Πρακτικές προγραφών, συκοφαντιών, εμπρηστικών διακηρύξεων και βίαιων υβριστικών επιθέσεων, φασιστικών συμπεριφορών κατά οποιουδήποτε μέσα στα Ιδρύματα, αντιβαίνουν στη βαθύτερη έννοια του Πανεπιστημίου και την αναιρούν. Επιβάλλεται να υπάρξει οργάνωση κατά επαγγελματικό τρόπο της φύλαξης των πανεπιστημιακών χώρων και προστασίας ανθρώπινου δυναμικού και εγκαταστάσεων από ειδικά εκπαιδευμένους για αυτό προσωπικό, όπως γίνεται σε όλα τα Πανεπιστήμια του πολιτισμένου- αναπτυγμένου κόσμου και όχι μόνο.

Z) ΚΟΛΕΓΙΑ – ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Θεωρούμε ότι ουσιαστική προϋπόθεση οποιασδήποτε προσπάθειας για τη δημιουργία ενός νέου, σοβαρού και αξιόπιστου θεσμικού πλαισίου στον χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών Πανεπιστημίων, χωρίς εισαγωγικά! Η πολυετής και αξιόπιστη λειτουργία μη-κερδοσκοπικών Κολλεγίων στην Ελλάδα, που ανήκουν σε ιστορικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, όσο και η από αιώνων Ελληνική Χορηγία, παρέχουν ισχυρά εχέγγυα για τη μελλοντική επιτυχία αναγνωρισμένων από το ελληνικό Δημόσιο Μη-Κερδοσκοπικών Πανεπιστημίων, που θα έχει αμοιβαία επωφελή σχέση άμιλλας και συνεργασίας με τα Δημόσια Πανεπιστήμια. Η αναθεώρηση αυτή θα ανοίξει το δρόμο για να μπουν επιτέλους κανόνες σοβαροί και αυστηροί σε όλο το φάσμα της μη κρατικής Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης, οι οποίοι και θα διασφαλίσουν ένα υψηλό επίπεδο παρεχόμενων γνώσεων και εν γένει υπηρεσιών.

Μια «**Καθολική Μεταρρύθμιση Παιδείας**» για να έχει ισχυρές πιθανότητες επιτυχίας και απόδοσης καρπών επιβάλλεται να περικλείει τα ακόλουθα ελάχιστα:

- Να εντάσσεται στα πλαίσια ένα ολοκληρωμένου **Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Παιδεία, την Έρευνα, την Καινοτομία και την Ανάπτυξη της χώρας.**
- Να διαθέτει την **άνεση πλήρους ανάπτυξης του σε ένα βάθος χρόνου περίπου μιας δεκαετίας, στη βάση ενός καλά επεξεργασμένου και σχεδιασμένου οδικού χάρτη εφαρμογής,**
- Να περιλαμβάνει τις **αναγκαίες τομές σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και της έρευνας, από το προνήπιο και το νηπιαγωγείο μέχρι τις διδακτορικές σπουδές, την έρευνα και την καινοτομία,** κατά τρόπο συνεκτικό και πλήρη,
- Να είναι **άρρηκτα συνδεδεμένη με τις παραγωγικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της χώρας.**
- Συνάμα όμως να **παρακολουθεί κατά ένα οργανικό, συστηματικό και συνεχή τρόπο το διεθνές γίγνεσθαι, συμμετέχοντας ενεργά – γιατί όχι επιθετικά- σε αυτό,**

Σημαντική προϋπόθεση όμως όχι απλά για την ψήφιση, αλλά κυρίως για την εδραίωση, σοβαρών και ρηξικέλευθων μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση, αποτελεί η δημιουργία ενός μετώπου ευρέων κοινωνικών συμμαχιών που θα περιλαμβάνει:

- πέραν από το δημιουργικό και προοδευτικό κομμάτι των λειτουργών της Εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, που εδώ και χρόνια μοχθούν καθημερινά και υλοποιούν πρωτοποριακές μεθόδους και δράσεις στο χώρο δουλειάς τους,
- τη μεγάλη πλειοψηφία των δυναμικών και εργατικών μαθητών, σπουδαστών, φοιτητών, που ψάχνουν εναγωνίως τη νέα γνώση στις επιστήμες, την τεχνολογία, τις τέχνες και τον πολιτισμό (προφανώς δεν περιλαμβάνουμε σε αυτούς τους στο διηκεκές καταληψίες),
- τη δεινοπαθούσα, ειδικά σήμερα, ελληνική οικογένεια, που πάντα θέλει να δώσει στα παιδιά της ότι το καλύτερο και σημαντικό αναπτύσσεται στο σύγχρονο κόσμο,
- τον εργαζόμενο, που παλεύει σταθερά για ένα καλύτερο αύριο,
- τον επαγγελματία, τον επιχειρηματία, τον άνθρωπο της αγοράς που γνωρίζουν ότι η ποιότητα στην Παιδεία είναι ο κυριότερος παράγοντας για μια σοβαρή, υψηλών αποδόσεων και σύγχρονη ανάπτυξη,
- τον άνθρωπο της επιστήμης και της ρηξικέλευθης διανόησης, που έντονα βιώνει την ανάγκη για μια Παιδεία στο ύψος των περιστάσεων,
- την ελληνική διασπορά ειδικά αυτή που πρωτοπορεί και αριστεύει στην πολιτική, την επιχειρηματικότητα, την ακαδημία και τον πολιτισμό ανά την υφήλιο, κομμάτι πάντα μέσα βαθιά στην καρδιά της ελληνικής κοινωνίας με την ευρύτερη έννοια αυτής,
- τελευταίο, αλλά όχι έλασσον, μια ευρύτατη στέρεη με βάθος χρόνου συμμαχία των πολιτικών φορέων, που ενστερνίζονται τις ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, την εξωστρέφεια και την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, πάνω στους κεντρικούς άξονες της πολιτικής για την Παιδεία.

Σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση να συμμετάσχω σε αυτή την ημερίδα και με τη σειρά μου να ευχαριστήσω και τους σημαντικούς συμμετέχοντες ομιλητές από όλο το φάσμα των φορέων της κοινωνίας, που έχουν άμεση σχέση και ισχυρά συμφέροντα από την επαγγελματική και τεχνολογική εκπαίδευση.

Θα παρακολουθήσω με ισχυρό ενδιαφέρον όλους τους ομιλητές και να είστε σίγουροι ότι οι προτάσεις, υποδείξεις και συστάσεις σας θα ληφθούν σοβαρά υπόψη από την ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ στην περαιτέρω ανάπτυξη του

προγράμματος μας και να είστε σίγουροι ότι σήμερα χτίζουμε μια σχέση, η οποία θα έχει συνέχεια και πολύμορφη σταθερή συνεργασία.

Καλή συνέχεια στις εργασίες της ημερίδας,

- Professor, NIKOLAOS M. STAVRAKAKIS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY of ATHENS (NTUA), Dept. of MATHEMATICS,
School of APPLIED MATHEMATICS & PHYSICAL SCIENCES, Zografou Campus, GR157-80, ATHENS, GREECE.
TEL: 30 1 210 7721779 (+ voice mail) - FAX: 30 1 210 7721775, Mobile Phone: 30 1 6972 706447

e-mail: nikolas@central.ntua.gr, <http://www.math.ntua.gr/~stavraka/>
